

Per més que digui

Ni el Diccionari Fabra ni el de la Gran Enciclopèdia Catalana no recullen (ni a "per" ni a "més") la interessant locució conjuntiva *per més que*; la qual es pot classificar en el grup de les conjuncions concessives. Convé remarcar que és amb aquesta locució que formem construccions equivalents a les que el francès forma amb la frase verbal "avoir beau" més un infinitiu: "J'eus beau dire, il persista dans sa résolution" s'hauria de traduir per *Per més que vaig dir, va persistir en la seva decisió*. Generalment, quan s'indica aquesta equivalència, hom ho sol fer a partir d'exemples amb els verbs *fer* i *dir*, com si es tractés dels únics amb què fossin possibles aquestes construccions: és, en tot cas, útil de dir que no existeix pas tal limitació, i que tant en la construcció catalana amb *per més que*, com en la francesa equivalent amb "avoir beau", convenen tots els verbs i locucions verbals: *Per més que corris, no l'atraparàs, Per més que estudis... Per més que t'hi escarrassis...*

Amb el mateix valor que *per més que* es pot dir també *per molt que*, tal com reconeixen explícitament Moll i Ruaiç, que donen, respectivament, els exemples següents: *Per molt que ploris, no t'ho donaré. Per molt que li digui, no en fa cap cas*. L'exemple següent és extret d'un text de Fabra (*Converses filològiques*; "El Punt", Vol. II, pàg. 331): *Per molt que ens costi d'escriure en una llengua que ens obliga a renunciar a una infinitat de mots i construccions habituals, bé val la pena que fem aquest esforç...* De fet, Ruaiç (*El català enfixes*, II, pàg. 165), si bé exemplifica amb la frase que n'hem transcrit la variant de *per més que*, diu que aquesta variant és *per... que*, cosa que sembla indicar una possibilitat més àmplia. Efectivament, aquesta variant es pot combinar també amb oracions amb verbs atributius (*ésser, estar, semblar, mostrar-se, etc.*): *I els carrers i les places, per llargs i amples que siguin, no són altra cosa sinó passadissos entre les altes cases on la gent es tanca* (Rovira i Virgili, *Teatre de la ciutat*, pàg. 8). Així mateix, es poden considerar també solucions equivalents, encara que no són possibles amb certs verbs de significació molt elemental, les del tipus *digui el que digui, faci el que faci, costi el que costi, etc.*: *Digui el que digui Badia...* (J. Coromines, *Lleures i converses d'un filòleg*, pàg. 248).

Albert Jané